

Interno

Politika za izbor i procjenu ispunjenosti uslova ~~procjenu~~ primjerenosti
članova Nadzornog odbora NLB Banke AD Podgorica

24. izdanje

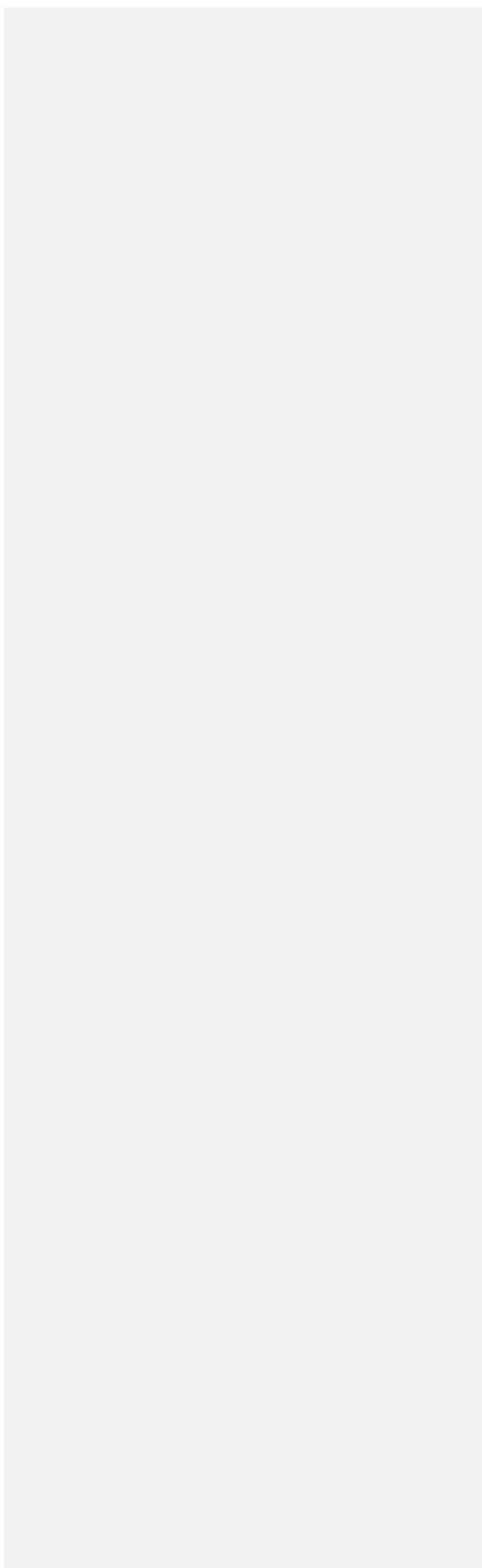
Januar~~Decembar~~ ~~Septembar~~ 20265. godine

Sadržaj

1. Uvod	43
2. Područje primjene	43
3. Povjerljivost i čuvanje dokumentacije	43
4. Kriterijumi za procjenu <u>ispunjenosti uslova</u> primjerenosti članova <u>Nadzornog odbora</u>	54
4.1. Proporcionalnost u procjeni	54
4.2. <u>Stručna znanja, vještine i iskustvo, vještine i kompetencije</u>	54
4.3. <u>Dobra reputacija, savjesno i ar ugled, iskreno i</u> pošteno djelovanje	85
4.4. Nezavisnot mišljenja - sukob interesa	96
4.5. Posvećenost ispunjavanju obaveza i organi <u>će</u> enje broja funkcija	118
4.6. <u>Procjena nezavisnosti za nezavisne članove Nadzornog odbora</u>	139
<u>4.7. Kolektivna primjerenost</u>	139
5. Postupak procjene primjerenosti članova <u>Nadzornog Odbora</u>	1540
5.1. Vrijeme procjene	1540
5.2. Dokumentacija potrebna za postupak procjene članova <u>Nadzornog Odbora</u>	1540
5.3. Proces implementacije procjene	1744
5.4. Vrste odluka	1843
5.5. Prezentacija procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora Skupštini akcionara	1943
6. Podnošenje procjene	1944
7. Postupak procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke od strane NLB d.d	2044
8. Prelazne i završne odredbe	2045
9. Referentni dokumenti	2145
10. Izjava administratora internog akta o usklađivanju i odobravanju internog akta	2145
11. Prilozi	2145

Commented [MP1]: Izmjeniti na kraju po broju stranica

|

Hronologija amandmana

Verzija	Datum	Opis
1	April 2024.	Redovno ažuriranje internog akta u skladu sa Uputstvom za upravljanje internim aktima, preporukom Sektora interne revizije i zahtjevima NLB Grupe. Prethodna verzija akta se stavlja van snage, zbog promjene u nazivu akta, odnosno isključenja dijela koji se odnosi na nosioce ključnih funkcija, i koji će biti propisan posebnom politikom.
1	Septembar 2025	Uskladjivanje sa lokalnom regulativom isključivanjem dijelova Politike za izbor i procjenu ispunjenosti uslova primjerenosti članova NO i UO koji se odnose na članove Upravnog odbora za koje će biti usvojena posebna Politika za izbor i procjenu ispunjenosti uslova primjerenosti članova UO. Stupanjem na snagu ove Politike prestaje da važi Politika za procjenu primjerenosti članova Nadzornog i Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica 1. izdanje
<u>2</u>	<u>JanuarDecembar 20265</u>	<u>Usklađivanje sa lokalnom regulaivom u dijelu procjene ispunjenosti uslova za izbor i ispunjenost uslova primjerenosti članova organa upravljanja i terminološko usklađivanje u cijeloj Politici</u>

Na osnovu člana 41, stav 1, tačka 4, člana 52, stav 2, Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore“ br. 72/19, 082/20 i 008/21 i 024/25 od 12.03.2025), člana ~~47~~18. Odluke Centralne banke Crne Gore o bližim uslovima za izbor i imenovanje članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija u kreditnoj instituciji („Službeni list Crne Gore“, br. ~~094/25 i 100/25~~149/20), Skupština NLB Banke AD Podgorica na svojoj redovnoj godišnjoj sjednici održanoj dana 29.09.2025. godine usvaja

POLITIKA ZA PROCJENU ISPUNJENOSTI USLOVA PRIMJERENOSTI ČLANOVA NADZORNOG ODBORA U NLB BANCİ AD PODGORICA

1. Uvod

Politika definiše:

- a) postupak pripreme procjene primjerenosti članova/kandidata za Nadzorni odbor (~~u daljem tekstu:~~ a) član odbora) u NLB Banci AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka), uključujući:
- nadležnosti za procjenu primjerenosti;
 - detaljna pravila postupka procjene primjerenosti;
 - podatke i dokaze koje kandidat mora da dostavi Banci u svrhu procjene primjerenosti;
 - okolnosti zbog kojih Banka mora da izvrši novu procjenu primjerenosti;
 - obaveze obavještanja o svemu što bi moglo da utiče na promjenu procjene primjerenosti.
- b) kriterijume za procjenu primjerenosti, uključujući:
- kriterijume za utvrđivanje kolektivne primjerenosti u odnosu na primjerenost pojedinog člana Nadzornog odbora;
 - metode stručnog osposobljavanja u slučaju potrebe za dodatnom obukom i usavršavanjem;
 - predložene mjere u slučajevima kada kandidat nije primjeren za funkciju s obzirom na procjenu Banke.

Formatted: Indent: Left: 0.01"

Formatted: Indent: Left: 0.01", Hanging: 0.25",
Numbered + Level: 1 + Numbering Style: a, b, c, ... +
Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0.25" +
Indent at: 0.25"

Izrazi koji se odnose na lica u muškom gramatičkom obliku u ovoj Politici su neutralni i primjenjuju se i na muškarce i žene.

2. Područje primjene

Ova se Politika odnosi na procjenu:

- članova Nadzornog odbora i članova pododbora;
- organizacione jedinice Banke koji sarađuju i nude podršku u procjeni primjerenosti.

3. Povjerljivost i čuvanje dokumentacije

Svi dobijeni podaci, popunjeni upitnici, prilozi ~~u~~ kao nacrti i konačne procjene primjerenosti, kao i svi drugi proizvodi i dokumenti u bilo kom obliku, u vezi s ovom Politikom i njenim sprovođenjem, smatraće se strogo povjerljivima.

Banka i njeni zaposleni koji učestvuju u postupcima procjene primjerenosti dužni su da obrađuju dobijene lične podatke samo u svrhu i u opsegu primjene ove Politike, poštujući interne dokumente kojima se uređuju postupci i mjere za odgovarajuću zaštitu ličnih podataka.

Odluka o procjeni primjerenosti i prpratna dokumentacija, čuvaju se trajno u Sektoru za upravljanje ljudskim resursima i organizacijom.

Dokumentacija i informacije iz prethodnog stava ove tačke mogu se dostaviti nadzornim institucijama na njihov zahtjev.

4. Kriterijumi za procjenu ispunjenosti uslova primjerenosti članova Nadzornog odbora

Formatted: Font: 10 pt, Bold

Svaki član Nadzornog odbora mora u svakom trenutku ispunjavati uslove za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora u skladu s odredbama Zakona o kreditnim institucijama koji je na snazi u bilo kom trenutku, a koji se procjenjuju na osnovu propisanih kriterijuma.

Primjerenost članova Nadzornog odbora procjenjuje se prema sljedećim kriterijumima:

- vještine i iskustvo,
- stručna znanja i sposobnosti, ~~vještine i kompetencije~~;
- dobra reputacija, savjesno, dobar ugled, iskreno i pošteno djelovanje;
- nezavisnost mišljenja i sukob interesa;
- posvećenost ispunjavanju obaveza i ograničenje broja funkcija.

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Ovi kriterijumi su detaljnije opisani u sljedećim poglavljima.

Član Nadzornog odbora mora biti primjeren prema svim kriterijumima. Ako odbije da odgovori na sva pitanja u upitniku ili na zahtjev nadležnog sektora ne pruži dodatne informacije, smatraće se da su podaci o kandidatu nepotpuni i ne može mu se dati pozitivna ocjena primjerenosti, o čemu se prethodno mora upozoriti član Nadzornog odbora.

Banka će pripremiti procjenu primjerenosti na osnovu unaprijed definisane procedure i ovdje utvrđenih kriterijuma. Procjena primjerenosti mora se izvršiti prije imenovanja ili prije produženja mandata.

4.1. Proporcionalnost u procjeni

Načelo proporcionalnosti primjenjuje se tokom čitavog postupka procjene primjerenosti.

Primjena principa proporcionalnosti na kriterijume primjerenosti ne može dovesti do smanjenja standarda primjerenosti, ali može rezultirati diferenciranim pristupom postupku ocjenjivanja ili primjeni kriterijuma primjerenosti (npr. u smislu nivoa ili područja znanja, vještina i iskustva ili u smislu vremenske posvećenosti članova Nadzornog odbora ~~upravljačkoj~~ odnosno nadzornoj funkciji). Stoga će se u svim slučajevima procjena svesti na pojedinačnu analizu i prosuđivanje.

4.2. Stručna znanja, vještine i iskustvo, ~~vještine i kompetencije~~

Procjenu primjerenosti člana Nadzornog odbora prema ovom kriterijumu vrši funkcija za upravljanje ljudskim resursima.

4.2.1. Zahtjevi vezani za iskustvo članova Nadzornog odbora i minimalni zahtjevi

Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, vještine, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za razumijevanje njenih poslova i značajnih rizika.

Od svih članova Nadzornog odbora očekuje se da imaju odgovarajuća stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za vođenje poslova Banke.

Odgovarajućim radnim iskustvom za člana Nadzornog odbora smatra se iskustvo koje je kandidaat stekao:

1. kao član organa upravljanja, ili na pozicijama neposredno ispod ili najviše dva nivoa ispod nivoa organa upravljanja ili istovjetnim nivoima u privrednim društvima koja

- imaju dvodomni sistem upravljanja, na osnovu kojeg je kandidat za člana Nadzornog odbora mogao steći široko praktično ili teorijsko znanje iz oblasti bankarskih i finansijskih usluga;
2. na ključnim rukovodećim pozicijama u tijelu nadležnom za kontrolu, odnosno nadzor kreditnih institucija i finansijskih institucija;
 3. akademskim radom; ili
 4. radom u organima državne uprave ili drugim javnopravnim tijelima na ključnim rukovodećim pozicijama sa visokim stepenom samostalnosti.

Stecenim iskustvom smatraće se iskustvo od **najmanje pet godina** kontinuiranog obavljanja funkcija na tim pozicijama, ili iskustvo u periodu kraćem od pet godina ako je moguće detaljno obrazložiti razloge i dokazati da kandidat za člana Nadzornog odbora posjeduje druge odgovarajuće kvalitete u vezi sa iskustvom u vidu specijalističkih znanja i stečenog iskustva koje je potrebno u kreditnoj instituciji u kojoj se kandidat za člana Nadzornog odbora imenuje, izuzetno uspješne profesionalne karijere ili posebnog traženog iskustva koje će odgovarati posebno ulozi i nadležnostima koje će kandidat za člana Nadzornog odbora obavljati u kreditnoj instituciji.

- 1) iskustvo u trajanju od najmanje 3 (tri) godine kontinuiranog obavljanja funkcije člana organa upravljanja u kreditnoj instituciji;
- 2) iskustvo od najmanje 5 (pet) godina rada:
 1. kao član organa upravljanja finansijske institucije, odnosno društva za osiguranje;
 2. u organu nadležnom za kontrolu odnosno nadzor nad kreditnim ili finansijskim institucijama na poslovima čijim obavljanjem je stekao odgovarajuće znanje i iskustvo;
 3. u obavljanju naučno-istraživačkog rada;
 4. u organima državne uprave na poslovima visokog rukovodnog kadra;
 5. rukovođenja organizacionim jedinicama od značaja za obavljanje djelatnosti kreditne ili finansijske institucije, odnosno društva za osiguranje;
 6. rukovođenja filijalom kreditne ili finansijske institucije ili društva za osiguranje;
 7. u obavljanju poslova prokuriste ili savjetnika organa upravljanja kreditne ili finansijske institucije, odnosno društva za osiguranje; ili
 8. u rukovođenju finansijskim poslovima u privrednim društvima sa značajnim obimom i složenosti poslovanja.

Pri procjeni iskustva kandidata za člana Nadzornog odbora provjerava se da li kandidat ima dovoljno iskustva da može kritički preispitivati odluke i efikasno nadzirati Upravni odbor i ispunjavati druge obaveze propisane za člana Nadzornog odbora.

4.2.2. Zahtjevi vezani za stručna znanja i vještine članova Nadzornog odbora

Odgovarajućim stručnim znanjem za kandidata za člana Nadzornog odbora smatra se znanje koje je kandidat stekao ako:

- 1) ima kvalifikaciju visokog obrazovanja od najmanje 240 kredita CSPK ili posjeduje diplomu stečenu u inostranstvu koja je ekvivalentna diplomu navedene kvalifikacije visokog obrazovanja u Crnoj Gori iz oblasti ekonomije i drugih srodnih oblasti (npr. bankarstvo i finansije, menadžment, računovodstvo, revizija), prava i srodnih oblasti (npr. uprava i javne politike, finansijska regulativa), ili oblasti matematike, fizike, informatike, elektrotehnike i njima srodnih oblasti;
- 2) ima iskustvo na ključnim rukovodećim mjestima u organu nadležnom za kontrolu odnosno nadzor nad kreditnim ili finansijskim institucijama;
- 3) ima iskustvo u obavljanju naučno-istraživačkog rada; ili
- 4) ima iskustvo u organima državne uprave ili drugim javnopravnim organima na ključnim rukovodećim pozicijama sa visokim stepenom samostalnosti.

Commented [MP2]: Usklađeno sa članom 5 stav 1 i 3 Odluke o bližim uslovima za izbor i imenovanje članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija kreditne institucije

Formatted: Justified

Formatted: Indent: Left: 0", First line: 0", Right: 0", Space After: 0 pt, Line spacing: Multiple 1.08 li

Commented [MP3]: Izbrisano iz nove Odluke o bližim kriterijumima, pa treba obrisati i ovdje.

Commented [MP4R3]: Može da ostane

Pri procjeni stručnih znanja kandidata za člana Nadzornog odbora, pored cijenjenja potrebnih stručnih znanja, provjerava se i kontinuirano stručno usavršavanje kandidata u posljednjih pet godina u oblastima:

- 1) bankarstva i finansijskih tržišta;
- 2) računovodstva i revizije;
- 3) regulatornog okvira i zahtjevima;
- 4) strateškog planiranja i poznavanja poslovne strategije, poslovnog plana i njegovog izvršenja;
- 5) upravljanja rizicima, uključujući i klimatske i ekološke rizike;
- 6) sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 7) korporativnog upravljanja i sistema internih kontrola
- 8) analize finansijskih podataka kreditne institucije.

4.2.3. Pristup procjeni

Prilikom procjene odgovarajućeg radnog iskustva, naročito se analiziraju:

- 1) funkcije koje je kandidat za člana Nadzornog odbora prethodno obavljao i uz to dodijeljene mu nadležnosti, veličinu društva u kojem je obavljao dužnosti;
- 2) djelatnost društva i njegove pretežne aktivnosti, odnosno ima li kandidat za člana Nadzornog odbora dovoljno iskustva za kritičko preispitivanje odluka i djelotvoran nadzor Upravnog odbora kreditne institucije;
- 3) da li kandidat za člana Nadzornog odbora može da ispunjava obaveze propisane za člana Nadzornog odbora.

Iskustvom stečenim u kreditnoj instituciji smatra se iskustvo stečeno u kreditnoj instituciji sa sjedištem u Crnoj Gori i trećoj zemlji.

Za potrebe procjene teoretskog bankarskog iskustva člana Nadzornog odbora, posebno se uzimaju u obzir nivo i profil obrazovanja, koji bi se trebao odnositi na bankarske i finansijske usluge ili druga relevantna područja (uglavnom bankarstvo i finansije, ekonomija, pravo, administracija, finansijska regulativa, informacije i tehnologija, finansijska analiza i kvantitativne metode).

Praktično iskustvo procjenjuje se na osnovu prethodnih pozicija, uzimajući u obzir staž, veličinu entiteta, odgovornosti, broj podređenih, prirodu sprovedenih aktivnosti, stvarnu relevantnost stečenog iskustva, itd. Takođe se uzimaju u obzir planovi obuke koje je imenovani član odbora već prošao ili treba da ih prođe.

Procjene primjerenosti uvijek se rade od slučaja do slučaja. Međutim, kako bi se povećala efikasnost i smanjila dužina perioda procjene, primjenjuje se dvofazni pristup.

U fazi 1, iskustvo kandidata procjenjuje se prema pragovima na kojima se pretpostavlja dovoljno iskustva. Čak i ako ovi pragovi nisu zadovoljeni, kandidat se i dalje može smatrati primjerenim, ali u takvim slučajevima treba sprovesti komplementarnu procjenu (faza 2).

Faza 1 – Procjena prema pragovima

Iskustvo se procjenjuje na osnovu vodećih pretpostavki dovoljnog iskustva na osnovu definisanih pragova. Ako su pragovi zadovoljeni, obično se pretpostavlja da kandidat ima dovoljno iskustva, osim ako za to nema suprotnih naznaka.

Faza 2 – Komplementarna procjena

Commented [MP5]: Usklađeno sa članom 4 Odluke o bližim uslovima za izbor i imenovanje članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija kreditne institucije. Kriterijumi vezani za stručna znanja nisu bili navedeni u važećoj politici.

Formatted: Normal, No bullets or numbering

Formatted: Normal, Space After: 0 pt, No bullets or numbering

Commented [MP6]: Usklađeno sa članom 5 stav 2 Odluke o bližim uslovima za izbor i imenovanje članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija kreditne institucije. Obrisani stavovi niže su detaljnije opisani u ovom pasusu.

Ako pragovi na kojima se pretpostavlja dovoljno iskustva nisu zadovoljeni, kandidat se i dalje može smatrati primjerenim ako Banka to može adekvatno opravdati.

Ovo će se analizirati sprovođenjem komplementarne procjene iskustva kandidata, uzimajući u obzir potrebu za dovoljnom raznolikošću i širokim spektrom iskustava u organu upravljanja.

Primjeri opravdanja mogu uključivati plan obuke u slučaju djelimičnog nedostatka iskustva u određenoj oblasti, ukupnu kolektivnu primjerenost već prisutnih članova Nadzornog odbora, imenovanje za određenu ulogu na ograničeno vrijeme ili kada kandidat ima određeno teorijsko ili praktično iskustvo koje je Banci potrebno.

Banka je dužna da obezbijedi uvodnu edukaciju za člana Nadzornog odbora koji se prvi put imenuju na funkciju u toj kreditnoj instituciji, u roku od šest mjeseci od njihovog imenovanja, a u cilju olakšavanja razumijevanja strukture, poslovnog modela, rizičnog profila i sistema upravljanja kreditne institucije, njihove uloge u kreditnoj instituciji, kao i radi otklanjanja eventualnih nedostataka koji su utvrđeni pri procjeni uslova primjerenosti kandidata.

4.3. Dobar ~~Dobra~~ reputacija, savjesno ugled, iskreno i pošteno djelovanje

Procjenu primjerenosti člana Nadzornog odbora prema ovom kriterijumu vrši funkcija za praćenje usklađenosti poslovanja.

Smatraće se da član Nadzornog odbora ima dobru reputaciju ako ne postoje dokazi koji ukazuju na suprotno i ako nema razloga za osnovanu sumnju u njegovu dobru reputaciju. Ako lično ili poslovno ponašanje kandidata izazove bilo kakvu sumnju u vezi sa njegovom sposobnošću da osigura zdravo i razborito upravljanje Bankom, to mora biti uključeno u procjenu primjerenosti, jer bi Banka trebalo da obavijesti nadležni organ, koji će nezavisno procijeniti značaj okolnosti.

Smatra se da dobar ~~reputaciju, savjesno ugled, iskreno~~ i pošteno djelovanje nema lice:

- koje je pravosnažno osuđeno ~~ili se protiv njega vodi postupak~~ za krivična djela protiv imovine, protiv platnog prometa i privrednog poslovanja ili protiv službene dužnosti;
- ~~koje je pravosnažno osuđeno ili se protiv kojeg njega se vodi postupak~~ za krivična djela protiv imovine, protiv platnog prometa i privrednog poslovanja ili protiv službene dužnosti ili drugo krivično djelo, ako to dovodi u sumnju njegov ugled;
- kojem je izrečena mjera nadležnog regulatornog organa zbog nepostupanja u skladu sa propisima kojima se uređuju bankarske, ~~+~~ finansijske ili djelatnosti osiguranja, ~~kao i~~ ~~u~~ djelatnosti u vezi sa hartijama od vrijednosti, finansijskim instrumentima ili instrumentima plaćanja, uključujući i propise koji se odnose na sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, korupciju, manipulisanje tržištem ili trgovanje na osnovu informacija koje nijesu javno dostupne i zelenaštvo;
- koje je u vrijeme kada je počinjeno djelo, rukovodilo društvom koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo ili protiv kojeg su izrečene mjere ili protiv kojeg se vode postupci iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava, a koji mogu dovesti u sumnju ~~dobar ugled, iskreno~~ dobru reputaciju, savjesno i pošteno djelovanje tog lica;
- koje je iskazivalo netransparentno postupanje i nespremnost za saradnju sa nadležnim organima, odnosno kojem je odbijeno izdavanje odobrenja za obavljanje funkcija ili drugih poslova ili je to odobrenje oduzeto, ili je razriješen, odnosno otkazan mu je ugovor o radu, ili zabranjeno vođenje poslova ili zastupanja pravnog lica, ili je na drugi način utvrđeno da to lice nije postupalo u skladu sa visokim standardima profesionalnog ponašanja;
- čiji poslovni rezultati ili finansijsko stanje ugrožavaju njegovu dobru reputaciju, savjesno ~~dobar ugled, iskreno~~ i pošteno djelovanje; ili
- ako postoji drugi razlog za sumnju da to lice nema dobru reputaciju, savjesno ~~dobar ugled, iskreno~~ i pošteno djelovanje.

Commented [MP7]: Usklađeno sa novinom iz člana 16 stav 6 Odluke. Nije bilo propisano postojećom politikom.

Commented [MP8]: Usklađeno sa članom 3 Odluke o bližim uslovima za izbor i imenovanje članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija kreditne institucije... Uglavnom wording i dopuna u stavu 3 ovog paragrafa Politike. Dodatno, novi paragraf 4 i u paragrafu 5 wording i manje dopune.

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Formatted: Justified

Pri utvrđivanju postojanja okolnosti iz prethodnog pasusa za tačku 5 uzima se u obzir dostupne informacije koje upućuju, odnosno koje se odnose na:

- 1) oduzimanje odobrenja za obavljanje rukovodećih funkcija ili obavljanja stručnih zanimanja ili djelatnosti;
- 2) razloge svakog otkaza ugovora o radu, smjene sa bilo koje ključne ili slične funkcije i zabrane vođenja poslova ili zastupanja pravnog lica;
- 3) druge informacije ili dokaze koji upućuju na to da postupci kandidata nisu u skladu sa visokim standardima profesionalnog ponašanja.

Formatted: List Paragraph, Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

Pri utvrđivanju postojanja okolnosti iz prethodnog pasusa stava 1 tačka tačke 6 i 74 i 5 ovog člana uzima se u obzir:

Formatted: Indent: Left: 0", Hanging: 0.01"

- 1) da li imovina i prihodi kandidata dovode u pitanje ispunjenje njegovih budućih finansijskih obaveza;
- 2) da li je kandidat dužnik po podacima iz kreditnog ili drugog dostupnog registra;
- 3) finansijski i poslovni rezultati subjekta koji su u vlasništvu kandidata za člana Nadzornog odbora ili kojim kandidat upravlja, odnosno u kojima je imao ili ima značajno učešće ili je aktivnostima u tom subjektu na bilo koji način doprinio otvaranju postupka stečaja i/ili likvidacije nad tim subjektom;
- 4) da li je nad imovinom kandidata sproveden ili se sprovodi postupak stečaja;
- 5) uticaj parničnih, prekršajnih, ~~ii~~ upravnih ili drugih postupaka u kojima je kandidat stranka, kao i uticaj njegovih velikih ulaganja, izloženosti ili zaduženosti i ugovorenih kredita na finansijsko stanje tog kandidata ili subjekata koji su u vlasništvu kandidata, kojima upravlja ili u kojima ima značajno učešće, i da li su mu izrečene mjere od strane nadležnih tijela ili profesionalnih udruženja, koje dovode u pitanje ispunjenje finansijskih obaveza u budućnosti;
- 5) 6) ~~svi drugi dokazi, činjenice ili ozbiljni navodi zasnovani na relevantnim, vjerodostojnim i pouzdanim informacijama koje upućuju na to da kandidat djeluje na način koji nije u skladu sa visokim standardima ponašanja.~~

Prilikom sprovođenja postupka procjene primjerenosti razmotriće se sve dostupne informacije koje bi mogle dovesti u sumnju dobar ugled kandidata.

4.4. Nezavisnost mišljenja - sukob interesa

Procjenu primjerenosti člana Nadzornog odbora prema ovom kriterijumu vrši funkcija za praćenje usklađenosti poslovanja.

Članovi Nadzornog odbora moraju biti sposobni da iskažu nezavisno mišljenje, što uključuje sljedeće:

1. posjedovanje sljedećih osobina:
 - a. odvažnost, sposobnost za efikasnu procjenu i preispitivanje odluka koje predlažu drugi članovi Nadzornog odbora;
 - ~~b. sposobnost aktivnog učestvovanja u diskusiji i razmatranju pitanja na sastancima odbora;~~
 - ~~c. b. sposobnost da ne podliježe uticaju preovladavajućeg razmišljanja u upravnom, odnosno Nadzornom odboru kreditne institucije;~~
2. nepostojanje sukoba interesa kojim se ne može upravljati na način koji osigurava nezavisnost mišljenja;

Commented [MP9]: Tačka B. Obrisana iz Odluke.

Commented [MP10]: Usklađenost a članom 3 stav 1 Odluke

Pri procjeni uslova koji se odnose na nezavisno mišljenje, uzima se u obzir prethodno i trenutno djelovanje kandidata u obavljanju poslova.

Formatted: Justified

Commented [MP11]: Usklađeno sa članom 6 stav 2 Odluke... Novina, nije bilo prethodno propisano Politikom...

Članstvo u Nadzornom odboru ili Upravnom odboru, odnosno vlasništvo nad udjelima u društvima povezanim sa kreditnom institucijom, ne predstavlja samo po sebi prepreku za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora, ukoliko takva povezanost ne utiče na sposobnost kandidata da postupi nezavisno i u najboljem interesu kreditne institucije.

Commented [MP12]: Usklađeno sa članom 6 stav 3 Odluke, novina u odnosu na raniju Politiku

Član Nadzornog odbora može biti samo lice koje u Banci može djelovati iskreno-savjesno i pošteno i iskazivati nezavisno mišljenje, odnosno koje ima sposobnost da samostalno formira objektivne i nezavisne stavove pri odlučivanju i ispunjavanju drugih obaveza iz svoje nadležnosti, uključujući i preispitivanje odluka višeg rukovodstva, ako je potrebno.

Član Nadzornog odbora dužan je izuzeti se od učešća u raspravi, odlučivanja ili glasanja o predlozima, planovima, tačkama dnevnog reda i slično ako je u vezi s time utvrđeno postojanje sukoba interesa.

4.4.1. Objelodanjivanje, ublažavanje, upravljanje i sprječavanje sukoba interesa

Banka ima uspostavljene standarde za identifikovanje, otkrivanje, ublažavanje, upravljanje i sprečavanje sukoba interesa. Detaljna pravila i primjeri sukoba interesa i mjere za upravljanje istim propisani su internim aktima Banke o upravljanju sukobom interesa i sprječavanju korupcije.

Postojanje sukoba interesa ne mora nužno da znači da se član Nadzornog odbora ne može smatrati primjerenim.

To će biti slučaj samo ako sukob interesa predstavlja materijalni rizik i ako ga nije moguće spriječiti, adekvatno ublažiti ili upravljati sukobom interesa prema odgovarajućim pisanim politikama i procedurama Banke.

4.4.2. Procjena sukoba interesa

Kandidat za člana Nadzornog odbora treba unaprijed da otkrije, a član Nadzornog odbora treba bez nepotrebnog odlaganja da obavijesti Banku o svim stvarnim, potencijalnim ili prividnim sukobima interesa. Banka će procijeniti značaj rizika koji sukob interesa predstavlja. Ako se sukob interesa smatra bitnim, ona mora:

- izvršiti detaljnu procjenu određene situacije; i
- odlučiti koje će se preventivne mjere/mjere ublažavanja sprovesti, prvenstveno na osnovu svoje interne politike vezane za sukob interesa.

Pri procjeni da li lice posjeduje osobine koje su potrebne za iskazivanje nezavisnog mišljenja procjenjuje se njegovo odnosno njeno prethodno i sadašnje poslovno ponašanje, naročito u Banci.

Smatra se da postoji sukob interesa kojim Banka ne može upravljati ako:

- kandidat za člana Nadzornog odbora ili lice koje je sa njim povezano odnosom zajedničkog djelovanja, ima značajan poslovni odnos sa Bankom;
- kandidat za člana Nadzornog odbora je istovremeno i član Nadzornog odbora ili Upravnog odbora druge kreditne institucije, finansijske institucije, mješovitog finansijskog holdinga ili finansijskog holdinga, koji pružaju usluge u Crnoj Gori.

Izuzetno od tačke 2 prethodno stava ovog člana, neće se smatrati da postoji sukob interesa kojim Banka ne može da upravlja ako je kandidat za člana Nadzornog odbora istovremeno i član Nadzornog odnosno Upravnog odbora:

- njenih zavisnih društava koja su kreditne ili finansijske institucije; ili
- kreditnih ili finansijskih institucija koje pripadaju istoj grupi kreditnih institucija kojoj pripada i Banka.

Pri procjeni postojanja sukoba interesa procjenjuje se najmanje sljedeće:

- ekonomski interesi kao npr. akcije, druga vlasnička prava i članstvo, udjeli i drugi ekonomski interesi u društvima ili subjektima koji su klijenti ili dobavljači Banke, prava intelektualne svojine,

Formatted: Justified

Formatted: Justified

kreditu ili zajmovi koje je Banka odobrila članu Nadzornog odbora ili sa njim povezanim licima, kao i finansijske obaveze prema imaoocima kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, licima sa njim povezanim odnosom zajedničkog djelovanja;

2. lični ili profesionalni odnosi sa sticaocima kvalifikovanog učešća u Banci ili njenom matičnom ili zavisnom društvu;
3. lični ili profesionalni odnosi sa zaposlenima, uključujući i članove Nadzornog odbora i Upravnog odbora zaposlenim u Banci ili subjektima uključenim u računovodstvenu ili prudencijalnu konsolidaciju;
4. radno iskustvo u posljednjih pet godina;
5. lični ili profesionalni odnosi sa značajnim dobavljačima, konsultantima ili drugim sličnim pružaocima usluga Banke, njene matične ili zavisne institucije;
6. vlasništvo nad akcijama ili udjelima u društvu ili subjektu za kojeg postoji sukob interesa u odnosu na Banku i
7. politički uticaj ili veze sa politički eksponiranim licima
8. postojanje određenog perioda u kojem kandidat zbog potencijalnog sukoba interesa ne može da preuzme ili počne sa obavljanjem dužnosti na koju se imenuje (eng. cooling-off period);
9. da li je kandidat direktno ili indirektno uključen u sudski postupak ili vansudsko rješavanje spora, uključujući mirenje, arbitražu ili slično protiv kreditne institucije, njene matične ili zavisne institucije ili imaooca kvalifikovanog učešća.

Banka je dužna da i tokom trajanja mandata zatraži od člana Nadzornog odbora ažurne informacije o svim poznatim činjenicama iz koje se odnose na sukob interesa kojim Banka ne može upravljati i kao i činjenice na osnovu kojih se procjenjuje postojanje sukoba interesa, gore navedenim tačaka 3. i 6. iz prethodnog stava.

Član Nadzornog odbora Banke dužan je da se izuzme od učešća u raspravi, odlučivanju ili glasanju po svim pitanjima u vezi sa kojima je utvrđeno postojanje sukoba interesa.

Banka je dužna da svaki utvrđeni ili potencijalni sukob interesa dokumentuje, prati i njime upravlja, kao i da utvrdi značaj rizika koji u vezi sa tim proizlazi ili može proizaći, te po potrebi preduzme mjere za smanjenjem odnosno otklanjanjem sukoba interesa kako bi se osigurala nezavisnost mišljenja i nepristrasno obavljanje dužnosti.

Ako utvrdi postojanje sukoba interesa koji može da utiče na nezavisno mišljenje člana Nadzornog odbora, Banka je dužna da o tome bez odlaganja obavijesti Centralnu banku uključujući mjere koje je preduzela za smanjenje tog uticaja.

4.5. Posvećenost ispunjavanju obaveza i ograničenje broja funkcija

Procjenu primjerenosti člana Nadzornog odbora prema ovom kriterijumu vrši funkcija za upravljanje ljudskim resursima.

Smatra se da član Nadzornog odbor ne može posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obaveza iz svoje nadležnosti ako pored funkcije Predsjednika ili člana Nadzornog odbora Banke, istovremeno obavlja i:

1. više od jedne izvršne direktorske pozicije i jedne neizvršne direktorske pozicije ili

Formatted: Normal, Indent: Hanging: 0.25", Right: 0", Adjust space between Latin and Asian text, Adjust space between Asian text and numbers

Commented [MP13]: Usklađivanje sa članom 6 stav 6 Odluke, manje dopune u postojećim stavovima i wording i dodati stavovi 8 i 9.

Formatted: Default Paragraph Font

Commented [MP14]: Dopuna u skladu sa novinama član 6 stav 7 Odluke.

Commented [MP15]: Usklađeno sa Članom 6 stav 9 Odluke, novina u Politici

Formatted: Indent: Left: 0", First line: 0"

Formatted: Indent: Left: 0", First line: 0", Space After: 14.7 pt

Commented [MP16]: Kombinacija člana 6 stav 8 i 19 Odluke, dopuna u cilju usklađenosti sa oba člana.

Commented [MP17]: Usklađeno sa članom 7 i 8 Odluke, manje dopune i wording.

Formatted: List Paragraph, Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

2. izvršnog⁺ i jedne pozicije neizvršnog direktora ili 2. više od tri neizvršne direktorske pozicije, neizvršnog direktora.

Pri određivanju broj direktorskih pozicija, jednom funkcijom smatraju se funkcije člana Upravnog ili Nadzornog odbora izvršnog ili neizvršnog direktora:

1. društava unutar iste grupe kojoj Banka pripada
2. i društava u kojima Banka ima kvalifikovani udio.

Pri procjeni može li član Nadzornog odbora posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obaveza iz svoje nadležnosti procjenjuje se najmanje sljedeće:

1. broj izvršnih i neizvršnih direktorskih pozicija ili funkcija zamjenika u finansijskim i nefinansijskim društvima koje član Nadzornog odbora istovremeno obavlja, kao i očekivani ukupan broj dana koje godišnje mora posvetiti obavljanju tih pozicija;
2. vrsta, veličina, obim i složenost poslova subjekta u kojem taj član Nadzornog odbora ima izvršnu ili neizvršnu direktorsku poziciju ili funkciju zamjenika;
3. geografska lokacija subjekta u kojem taj član Nadzornog odbora obavlja funkciju i vrijeme putovanja koje je potrebno za obavljanje te funkcije;
4. prosječan broj sastanaka Nadzornog, odnosno Upravnog odbora u kojem taj član Nadzornog odbora obavlja funkciju tokom kalendarske godine, kao i vrijeme koje je potrebno za pripremu za učešće na tim sastancima;
5. sastanci Nadzornog odbora ili Upravnog odbora koji se po potrebi održavaju sa nadležnim tijelima i zainteresovanim stranama;
6. pozicija, odgovornosti i područja nadležnosti koje kandidat pokriva,
7. druge funkcije, odnosno profesionalne ili političke aktivnosti koje sprovodi u okviru i van finansijskog sektora, kao i očekivani ukupan broj dana koje godišnje mora da posveti njihovom obavljanju;
8. broj funkcija koje taj član Nadzornog odbora obavlja u organizacijama ili subjektima koji nisu osnovani primarno sa ciljem ostvarivanja dobiti
9. vrijeme koje je potrebno posvetiti uvodnoj i kontinuiranoj edukaciji.

Funkcije člana Upravnog ili Nadzornog odbora u organizacijama ili subjektima koji nisu osnovani primarno s ciljem ostvarivanja dobiti poput dobrotvornih udruženja, neprofitnih organizacija, društava koja su osnovana s isključivom svrhom upravljanja privatnom ličnom imovinom člana Nadzornog odbora ili sa njima povezanim licima pod uslovom da član Nadzornog odbora ne mora njima svakodnevno upravljati i ostalih sličnih organizacija ili subjekata, ne uzimaju se u obzir pri određivanju broja funkcija iz prethodnog stava.

4.5.1. Informacije koje treba navesti u procjeni primjerenosti

Minimalni skup podataka koji treba pružiti u procjeni primjerenosti u pogledu posvećenosti člana Nadzornog odbora:

- specifikacija Banke o vremenu koje je potrebno za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora;
- potpuna lista mandata ili pozicija kandidata i očekivano vremensko zalaganje za svaki mandat ili poziciju;
- samoizjavu kandidata da imaju dovoljno vremena da se posvete svim mandatima.

4.6. Procjena nezavisnosti za nezavisne članove Nadzornog odbora

⁺ Funkcija člana upravnog odbora

Formatted: Space After: 0 pt

Formatted: Indent: Left: 0.5", No bullets or

Commented [MP18]: Usklađeno sa članom 11 Odluke, novina, nije postojalo u prethodnoj Politici

Formatted: Font: Bold

Formatted: Font: Bold

Nezavisnosti za nezavisne članove Nadzornog odbora cijeni se ako su ispunjeni sljedeći uslovi, odnosno ako kandidat za člana Nadzornog odbora koji je nezavisan:

1. nije većinski akcionar Banke, i ne zastupa interes većinskog akcionara kreditne institucije, uključujući i kada je taj vlasnik država ili javnopravni organ;
2. nije u prethodnih pet godina bio član Upravnog odbora u kreditnoj instituciji ili društvu obuhvaćenom prudencijalnom konsolidacijom;
3. nema značajan poslovni odnos sa kreditnom institucijom;
4. nije zaposlen kod većinskog akcionara kreditne institucije ili nije na drugi način povezan sa njim;
5. nije zaposlen u društvu obuhvaćenom prudencijalnom konsolidacijom, osim ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - član nije na pozicijama koje neposredno odgovaraju organima upravljanja; i
 - član je izabran za nadzornu funkciju u kontekstu sistema predstavljanja zaposlenih, a predviđena je pravna zaštita od neopravdanog otkaza i drugih oblika nepoštenog postupanja;
6. nije u prethodne tri godine bio član višeg rukovodstva u kreditnoj instituciji ili drugom društvu obuhvaćenom prudencijalnom konsolidacijom i bio direktno odgovoran Upravnom odboru;
7. nije u prethodne tri godine bio član ili partner društva koje je pružalo revizorske ili konsultantske usluge kreditnoj instituciji ili drugom društvu obuhvaćenom prudencijalnom konsolidacijom, odnosno nije bio zaposlen u društvu koje ostvaruje ili je ostvarivalo većinu prihoda pružanjem usluga toj kreditnoj instituciji;
8. nije trenutno ili u prethodnih 12 mjeseci:
 - bio značajni dobavljač ili značajni klijent Banke, ili drugog subjekta obuhvaćenog prudencijalnom konsolidacijom;
 - imao neki drugi značajan poslovni odnos, viši je službenik ili je na drugi način bio direktno ili indirektno povezan sa značajnim dobavljačem, klijentom ili poslovnim subjektom koji ima značajni poslovni odnos;
9. osim primanja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora, od kreditne institucije ili drugog društva obuhvaćenog prudencijalnom konsolidacijom, ne ostvaruje, odnosno nije ostvarivao značajna primanja, kao ni prihod;
10. nije bio član Nadzornog odbora ili Upravnog odbora te kreditne institucije 12 ili više uzastopnih godina; i
11. nije član uže porodice člana Upravnog odbora kreditne institucije ili drugog društva obuhvaćenog prudencijalnom konsolidacijom, niti je sa njim povezan odnosom iz gore navedenih tačaka ovog poglavlja.

4.76. Kolektivna primjerenost

Pored uslova primjerenosti definisanih ovom Politikom, članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno vođenje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke, i to najmanje o:

1. uslugama koje Banka pruža i sa tim povezanim rizicima odnosom zajedničkog djelovanja;
2. finansijskim tržištima i tržištu kapitala, solventnosti i internim modelima;
3. računovodstvu i izvještavanju;
4. dužnostima kontrolnih funkcija;
5. informacionim tehnologijama i bezbjednosti informacija;
6. lokalnim, regionalnim i globalnim tržištima, ako je primjenljivo;
7. pravnom i regulatornom okviru;
8. menadžerskim, upravljačkim sposobnostima i iskustvu;
9. strateškom planiranju;
10. upravljanju u okviru grupe kreditnih institucija ili druge odgovarajuće grupe, kao i o upravljanju rizicima u okviru tih grupa, ako je primjenljivo;

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Justified

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: List Paragraph, Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Justified, Indent: Left: 0.5"

Formatted: List Paragraph, Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Justified, Indent: Left: 0.5"

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: List Paragraph, Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Commented [MP19]: Usklađeno sa članom 10 Odluke, wording i novine u tačkama 11-13 Paragrafa

- 11. sistemu upravljanja Bankom
- 12. sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma i rizicima koje mogu imati na poslovanje kreditne institucije;
- 13. klimatskim i ostalim ekološkim rizicima;

Odluku o ispunjenosti uslova kolektivne primjerenosti Nadzornog odbora donosi skupština akcionara.

Commented [MP20]: Usklađeno sa članom 20 stav 6 Odluke

4.67.1. Samoprocjena i stalni nadzor nad upravljanjem

Procjenom kolektivne primjerenosti koordinira funkcija upravljanja ljudskim resursima.

Banka je primarno odgovorna za identifikovanje praznina u kolektivnoj primjerenosti kroz samoprocjenu organa upravljanja, na primjer na osnovu matrice primjerenosti (iskustvo, znanje i kompetencije).

Na osnovu samoprocjene Nadzornog odbora, Odbor za imenovanje će izraditi procjenu kolektivne primjerenosti i o toj procjeni obavijestiti organe i lica na koje se ta procjena odnosi.

Predsjedavajući Odbora za imenovanje izvještava i raspravlja o nedostacima sa Nadzornim odborom, budući da je nadzor kolektivne primjerenosti stvar tekućeg nadzora nad upravljanjem. Način na koji će se kandidat uklopiti u kolektivnu primjerenost jedan je od kriterijuma za procjenu u vrijeme njegove početne procjene primjerenosti. Stalni nadzor od strane Nadzornog odbora imaće uticaja na ove procjene.

Banka je dužna sprovesti procjenu kolektivne primjerenosti u slučajevima kada se član Nadzornog odbora:

- prilikom prvog imenovanja člana Nadzornog odbora;
- prilikom ponovnog imenovanja lica iz tačke 1 ovog stava;
- ako je došlo do promjene nadležnosti lica iz tačke 1 ovog stava;
- ako je došlo do značajne izmjene poslovnog modela, sklonosti kreditne institucije ka preuzimanju rizika ili strategije rizika kreditne institucije;
- ako nastupe promjene u strukturi grupe kojoj pripada kreditna institucija;
- kada postoje opravdani razlozi za sumnju da se sprovodilo, odnosno da se sprovodi ili da se pokušavalo sprovesti, odnosno pokušava sprovoditi pranje novca ili finansiranje terorizma, ili da postoji povećani rizik od sprovođenja pranja novca ili finansiranja terorizma, naročito u slučaju iz člana 21 stav 4 ove odluke; i
- u drugim slučajevima u kojima može doći do značajnog uticaja na uslove kolektivne primjerenosti Nadzornog odbora.

Formatted: Font: (Default) Arial, 10 pt, Font color:

Formatted: Bulleted + Level: 1 + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

Odluku o ispunjenosti uslova kolektivne primjerenosti Nadzornog odbora donosi skupština akcionara.

- Imenuje prvi put;
- Kod ponovnog imenovanja tog lica;
- U drugim slučajevima koji mogu značajno uticati na kolektivnu primjerenost Nadzornog odbora.

Formatted: Font: (Default) Arial, 10 pt, Font color:

Formatted: Font: (Default) Arial, 10 pt, Font color:

Commented [MP21]: Usklađeno sa članom 20 Odluke, dopuna kriterijuma

Formatted: Font: (Default) Arial, 10 pt, Font color: Black, Not Highlight

Formatted: Default Paragraph Font, Not Highlight

Formatted: Font: (Default) Arial, 10 pt, Font color:

Ako pri procjeni kolektivne primjerenosti, Banka utvrdi nedostatke, dužna je da preduzme korektivne mjere za njihovo otklanjanje u primjerenom roku i o tome bez odlaganja obavijesti Centralnu banku.

4.67.2. Motivacija u vrijeme imenovanja

Procjena uslova kolektivne primjerenosti iz sprovodi se upoređivanjem trenutnog sastava i zajedničkog stručnog znanja, vještina i iskustva potrebnih za Nadzorni odbor sa zahtjevima za kolektivnom primjerenosti, koji se odnose potrebu da zajedno moraju imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo

potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Prilikom ove procjene Banka je dužna da uzme u obzir i rezultate pojedinačne procjene ispunjenosti uslova primjerenosti članova Nadzornog odbora.

Commented [MP22]: Usklađeno sa članom 20 stav 4 i 5 Odluke

U procjeni primjerenosti Banka, treba da pruži najmanje:

- opis sastava Nadzornog odbora za koji se kandidat ocjenjuje;
- kratka obrazložena izjava o tome kako će kandidat doprinijeti kolektivnim potrebama;
- u slučaju da Nadzorni odbor utvrdi praznine u kolektivnoj primjerenosti može zatražiti rezultat periodične samoprocjene.

Obrazložena izjava idealno se sastoji iz dva dijela:

- prvo, analiza status quo zasnovana na najnovijim zaključcima samoprocjene, i
- drugo, naznaka kako će kandidat uticati na status quo. Ta naznaka može biti objašnjenje o tome kako će kandidat dopuniti/doprinijeti statusu quo i/ili kako će se osloniti na status quo za određena polja znanja, vještina ili iskustva.

5. Postupak procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora

5.1. Vrijeme procjene

Procjena primjerenosti člana Nadzornog odbora vrši se u sljedećim slučajevima:

- novo imenovanje, promjena uloge ili obnova;
- redovna godišnja ponovna procjena;
- vanredna procjena primjerenosti.

5.2. Dokumentacija potrebna za postupak procjene članova Nadzornog odbora

5.2.1. Novo imenovanje

Banka sačinjava procjenu primjerenosti člana Nadzornog odbora po kriterijima iz ove Politike na osnovu podataka iz Biografije i dokumentacije koju dostavi član Nadzornog odbora i Upitnika, te druge dokumentacije kojom raspolaže Banka, kao i na osnovu javno dostupnih informacija koje se opravdano smatraju vjerovnim. Prilikom prve procjene kandidat je obavezan minimalno dostaviti sljedeće:

- Popunjen upitnik za procjenu primjerenosti;
- Ovjerene kopije identifikacionih dokumenata;
- Radnu biografiju i precizan kratki pregled profesionalnih aktivnosti i odgovarajućeg praktičnog iskustva;
- Kopije dokaza o školskoj spremi/stručnim znanjima kandidata;
- Dokaze iz evidencija nadležnih organa o nekažnjavanju;
- Preporuke direktno nadređenih lica, a ukoliko se ne dostave, dati izjavu sa razlozima nedostavljanja;
- Dokaz o direktnom ili indirektnom vlasništvu u drugoj banci ili pravnom licu, ili izjavu da nije vlasnik;
- Izvod iz kreditnog ili drugog dostupnog registra sa podacima o kandidatovim dugovanjima;
- Ostale dokumente po zahtjevu Banke

Dokumentaciju za ocjenu primjerenosti člana Nadzornog Odbora prikuplja funkcija za upravljanje ljudskim resursima.

Commented [MP23]: Odlukom se ovaj dokaz više ne traži. Umjesto toga uvedena je obaveza dostavljanja **izjave** o prekršajnoj, odnosno krivičnoj neosuđivanosti, da li se protiv kandidata vodi krivični, prekršajni ili drugi postupak, kao i o tome je li kandidat pravosnažno osuđen za krivično djelo (izjavom se dostavljaju podaci koji se odnose na sve jurisdikcije u kojima je kandidat živio)... Potrebne konsultacije da li da isključimo dokaze iz evidencija, a da uvedemo dostavljanje izjava o prekršajnoj, krivičnoj neosuđivanosti, kao i izjavu o nevođenju krivičnog, prekršajnog ili nekog drugog postupka.

Commented [MP24R23]: Ostavili smo u Politici jer se radi o Grupnom standardu

Commented [MP25]: Obuhvaćeni glavni zahtjevi člana 13 i 14 Odluke

5.2.2. Obnove – ponovno imenovanje, promjene uloga

Član Nadzornog odbora smatraće se pogodnim i prikladnim ako se od prethodne procjene nisu pojavile nove činjenice. Procjena primjerenosti vrši se samo ako postoje nove činjenice i okolnosti koje

bi mogle uticati na procjenu primjerenosti. Član Nadzornog odbora mora dati izjavu Banci da li postoje nove činjenice i okolnosti koje bi mogle uticati na poslednju procjenu primjerenosti (Prilog 5). Ukoliko da, sprovodi se procjena primjerenosti u odnosu na nove činjenice.

5.2.3. Redovna godišnja ponovna procjena

Banka je dužna da najmanje jednom godišnje sprovodi postupak redovne procjene uslova primjerenosti članova Nadzornog odbora, sa ciljem utvrđivanja ispunjenosti uslova primjerenosti.

Član Nadzornog odbora smatraće se pogodnim i prikladnim ako se od prethodne procjene nisu pojavile nove činjenice. Procjena primjerenosti vrši se samo ako postoje nove činjenice i okolnosti koje bi mogle uticati na procjenu primjerenosti.

Godišnja procjena primjerenosti sprovodi se na način da se članovima dostavlja Upitnik koji su isti dužni ažurirati ukoliko je bilo izmjena u odnosu na prethodnu procjenu primjerenosti. Ukoliko nije bilo izmjena u odnosu na prethodnu procjenu primjerenosti, članovi dostavljaju u istom roku potpisanu izjavu (Prilog 35) u kojoj navode da nije bilo promjena u odnosu na prethodnu procjenu primjerenosti i upitnik za članove organa upravljanja sa ažuriranim datumom. Članovi Nadzornog odbora takođe su dužni dostaviti i ostalu dokumentaciju propisanu ovom politikom, ukoliko je bilo izmjena.

Banka će najmanje jednom godišnje, i to najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, Centralnoj banci Crne Gore dostaviti ažurirani Upitnik za procjenu primjerenosti koji je propisala Centralna banka, za sve članove Upravnog i Nadzornog odbora.

5.2.4. Vanredna procjena primjerenosti

Banka je dužna da bez odlaganja sprovede vanrednu procjenu primjerenosti člana Nadzornog odbora, ako nastupe okolnosti koje dovode u sumnju pojedinačnu ili kolektivnu primjerenost, a naročito u slučaju nastanka određenog događaja ili situacije koji imaju značajan uticaj na dobru reputaciju, savjesno i pošteno djelovanje ili drugi uslov za koji se sprovodi procjena uslova primjerenosti, uključujući i slučajeve kada se za člana Nadzornog odbora utvrdi da se nalazi u sukobu interesa kojim se ne može upravljati, kao i u slučaju kada se tom licu mijenja obim odnosno struktura ovlaštenja.

Vanredna procjena primjerenosti sprovodi se bez odlaganja u slučaju postojanja opravdanih razloga za sumnju da se sprovodilo, odnosno da se sprovodi ili da se pokušavalo sprovesti, odnosno pokušava sprovesti, ili da je povećana izloženost riziku od sprovođenja pranja novca ili finansiranja terorizma, a naročito kada:

- 1) nisu sprovedene odgovarajuće interne kontrole ili uspostavljeni sistemi za upravljanje, praćenje i ublažavanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorizma;
- 2) kreditna institucija krši obaveze koje se odnose na sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori, preko filijale, ili u trećoj zemlji u kojoj posluje preko filijale; ili
- 3) kreditna institucija znatno mijenja svoju poslovnu aktivnost ili poslovni model na način koji upućuje na to da se njena izloženost riziku od pranja novca ili finansiranja terorizma povećala.

u sljedećim slučajevima:

- ~~1. U slučaju sumnje da je došlo do promjene okolnosti na osnovu kojih je donešena odluka po prethodnoj procjeni člana odbora;~~
- ~~2. U slučaju nastupa okolnosti koje dovode u sumnju pojedinačnu ili kolektivnu primjerenost;~~
- ~~3. U slučaju pokretanja krivičnog postupka iz tačke 4.3. Politike;~~
- ~~4. U slučajevima kada se za člana odbora utvrdi da se nalazi u sukobu interesa kojim se ne može upravljati;~~
- ~~5. U slučaju značajnih promjena u poslovanju i/ili organizaciji Banke uslijed kojih član odbora više nije primjeren za svoju dotadašnju funkciju zbog nepostojanja potrebnih znanja i iskustva;~~
- ~~6. U slučaju kada se mijenja opseg zadataka i područje nadležnosti člana odbora;~~

Formatted: Space After: 0 pt

Commented [MP26]: Usklađeno sa članom 21 Odluke, značajno dopunjen član Odluke u odnosu na Politiku.

7. Ukoliko nastupe bilo koje druge okolnosti ili situacije koje imaju značajan učinak na dobar ugled, savjesnost, poštenje ili neki drugi kriterijum na osnovu kojeg se sprovodi procjena primjerenosti, a koje ukazuju na to da član odbora više nije primjeren ili postoji sumnja u njegovu primjerenost.

Član Nadzornog odbora je dužan da informiše Banku o promjenama koje su od značaja za njegovu primjerenost i to najkasnije osam dana od njihovog nastanka, odnosno saznanja.

Ako dođe do promjene činjenica koje bi mogle ukazati na to da lice više ne zadovoljava propisane uslove, Banka će o tome bez odlaganja obavijestiti Centralnu banku Crne Gore, a najkasnije 8 (osam) dana nakon utvrđivanja promjene i pokrenuće postupak vanredne procjene uslova primjerenosti.

Vanredna procjena primjerenosti sprovodi se bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana saznanja za nastanak okolnosti koje su preduslov za vanrednu procjenu, na način da se članovima Nadzornog odbora dostavlja Upitnik koji su dužni ažurirati i to najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od dana primanja, te su dužni dostaviti dokumentaciju propisanu ovom Politikom, ukoliko je bilo izmjena.

Izuzetno, može se sprovesti samo djelimična procjena uticaja izmijenjenih okolnosti na primjerenost člana Nadzornog odbora, ukoliko se procijeni da takva djelimična procjena može biti valjana osnova za donošenje odluke o primjerenosti.

Ako se kao rezultat godišnje ili vanredne procjene primjerenosti ustanovi da član odbora više nije primjereni za obavljanje funkcije, isti će biti razriješen, osim ako su nedostaci u primjerenosti manji i moguće ih je otkloniti u kratkom roku, može se naložiti preduzimanje odgovarajućih mjera za uspostavu primjerenosti u roku koji ne može biti duži od 30 (trideset) dana.

5.3. Proces implementacije procjene

5.3.1. Nadležnost Odbora za imenovanje

Za procjenu primjerenosti i predlaganje člana ili kandidata za člana Nadzornog odbora, odgovoran je Odbor za imenovanje. U slučaju procjene člana Nadzornog odbora koji je i član Odbora za imenovanje, taj član će sebe isključiti.

Odbor za imenovanje redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustvo pojedinih članova Nadzornog i upravnog odbora, kao i tih tog organa kao cjeline, i o toj procjeni obavještava organe i lica na koje se ta procjena odnosi.

Sekretar Odbora za imenovanje pruža administrativnu-tehničku podršku Odboru za imenovanje prilikom obavještavanja organa i lica na koje se procjena odnosi.

5.3.2. Priprema za sprovođenje procjene člana odbora

Proces procjene člana Nadzornog odbora iniciraće Generalni sekretarijat kao administrativno pravna podrška Odbora za imenovanje:

- obavještavanjem kandidata za člana Nadzornog odbora o početku postupka procjene primjerenosti;
- podnošenjem Upitnika koji treba popuniti i Politike Banke za procjenu primjerenosti i traženjem da blagovremeno dostave dokumentaciju koja dokazuje ispunjavanje uslova.

Administrativnu podršku predsjedavajućem pružaju Sekretar Odbora za imenovanje i funkcija upravljanja ljudskim resursima.

Commented [MP27]: Rokovi su u skladu sa Odlukom

Commented [MP28]: Ova dva pasusa nisu regulisana Odlukom. Mogu ostati jer nisu u suprotnosti sa prethodnim stavovima

Formatted: No underline, Underline color: Auto

Formatted: Justified

Formatted: Indent: Left: 0", First line: 0", Right: 0", Space After: 0.9 pt, Line spacing: Multiple 1.08 li

Commented [MP29]: Nije detaljno regulisno Odlukom. Može da ostane

Predsjedavajući Odbora za imenovanje traži od funkcije upravljanja ljudskim resursima (u pogledu kriterijuma kvalifikacije) i funkcije za praćenje usklađenosti poslovanja (u pogledu kriterijuma prikladnosti) da pripreme za Odbor za imenovanje **osnovu za ocjenu primjerenosti** u roku od 7 radnih dana, koristeći primljenu dokumentaciju i provjerom dodatnih dostupnih informacija i podataka.

Osnova će se pripremiti:

- ispitivanjem dosljednosti izjava člana Nadzornog odbora u odnosu na dostavljene dokumente i informacije do kojih su došli iz javnih ili internih izvora; - navodeći nalaze i nedoslednosti, ako ih ima;
- ukazivanjem na nalaze u vezi s kojima Odbor za imenovanje traži dodatnu posebnu procjenu.

Pripremljena osnova podnijeće se predsjedavajućem Odbora za imenovanje.

Predsjedavajući Odbora za imenovanje može pružiti dodatne smjernice za dalje ispitivanje određenih činjenica ili okolnosti i za dopunu osnove procjene.

5.3.3. Procjena primjerenosti člana odbora

Nakon prijema osnova za ocjenu primjerenosti, predsjedavajući Odbora za imenovanje će odmah sazvati sjednicu Odbora za imenovanje.

Na sastanku će svi članovi Odbora za imenovanje izvršiti procjenu primjerenosti člana Nadzornog Odbora prema svim utvrđenim kriterijumima.

Procjena primjerenosti mora biti sveobuhvatna i sadržavati:

- sažetak osnova za procjenu primjerenosti;
- evidenciju o procjeni izvršenoj prema svakom kriterijumu ocjene primjerenosti:
 - iskustvo znanje, vještine i iskustvo kompetencije;
 - dobar ugled, iskrenu dobru reputaciju, savjesno i pošteno djelovanje;
 - nezavisnost mišljenja i sukob interesa;
 - stručna znanja i sposobnosti;
 - posvećenost ispunjavanju obaveza;
 - ograničenje broja funkcija i
 - kolektivna primjerenost objašnjenje procjene po svakom kriterijumu navedenom u prethodnoj alineji;

Zapisnik sa diskusije koje su održali članovi Odbora za imenovanje i predloge odluka priprema Sekretar Odbora za imenovanje.

Predsjedavajući Odbora za imenovanje, dostaviće procjenu primjerenosti Nadzornom odboru na upoznavanje.

5.4. Vrste odluka

Odbor za imenovanja Nadzornog odbora Banke donosi konačnu odluku na osnovu procjene primjerenosti člana Nadzornog odbora.

Odbor za imenovanja Nadzornog odbora može usvojiti tri vrste odluka na osnovu procjene primjerenosti:

- član Nadzornog odbora je primjeren i prikladan (pozitivna odluka);
- član Nadzornog odbora je primjeren i prikladan, ali mora ispuniti uslove (pozitivna odluka sa uslovom);
- član Nadzornog odbora nije primjeren i prikladan (negativna odluka).

Commented [MP30]: Wording

Formatted: Justified

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Indent: Left: 0.5", No bullets or

5.4.1. Pozitivna odluka sa uslovom

Odbor za ~~za~~-imenovanje može predložiti uslov za pozitivnu odluku zajedno sa rokom za ispunjavanje uslova.-

Uslov je zahtjev koji se nameće kandidatu umjesto negativne odluke. Uslov se postavlja samo ako je to neophodno kako bi se osiguralo da kandidat ispunjava primjenjive kriterijume za ocjenu primjerenosti:

- Banka bi mogla usvojiti negativnu odluku, ali nedostatak je lako otkloniti;
- uslov je dobro definisan i može se ispuniti u tačno definisanom i relativno kratkom vremenskom okviru;
- uslov se može zasnivati na kriterijumima za procjenu postavljenih ovom Politikom.

Najčešći uslovi uključuju:

- obaveza za obukom;
- prekid vanjskog direktorskog ili drugog posla;
- probni rad, na primjer na položaju ispod nivoa Nadzornog odbora.

Kada se izda uslovna odluka, Odbor za imenovanje nadgleda ispunjavanje uslova i o tome redovno izvještava predsjedavajućeg Nadzornog odbora. Predsjedavajući Nadzornog odbora uz administrativnu podršku Generalnog sekretarijata mora na vrijeme obavijestiti Centralnu banku Crne Gore o ispunjenju uslova. Neispunjavanje uslova (bilo na vrijeme ili na odgovarajući način) znači da kandidat ne ispunjava važeće kriterijume za ocjenu primjerenosti. Posljedica je da član Nadzornog odbora mora podnijeti ostavku na svoju funkciju ili ne može zauzeti tu funkciju. Ako on/ona odbije da podnese ostavku na vlastitu inicijativu, može se pokrenuti postupak za njegovo razrješenje.

Generalni sekretarijat Banke redovno će od članova Nadzornog odbora prikupljati informacije o ispunjavanju kriterijuma i dostavljati ih funkciji upravljanja ljudskim resursima (u pogledu kriterijuma kvalifikacije) i funkciji za praćenje uklađenosti poslovanja (u pogledu kriterijuma podobnosti).

5.5. Prezentacija procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora Skupštini akcionara

Prije donošenja odluke o izboru članova Nadzornog odbora, ~~od strane Skupštine akcionara~~, Generalni sekretarijat mora pripremiti odgovarajuću prezentaciju kandidata za Skupštinu akcionara, koja između ostalog uključuje:

1. politike Banke u pogledu primjerenosti članova Nadzornog odbora;
2. procjenu primjerenosti člana NO, uključujući uslove i druge mjere, ako postoje;
3. potencijalni sukob interesa koji postoji ili bi mogao postojati po njihovom imenovanju u odnosu na Banku i mjere usvojene za upravljanje istima.

Za potrebe pripreme prezentacije u prethodno definisanim tačkama, Generalni sekretarijat koristi materijale o procjeni primjerenosti koji su razmatrani od strane Nadzornog odbora.

U cilju praćenja sprovođenja predmetne Politike, Generalni sekretarijat jednom godišnje za Skupštinu akcionara priprema Informaciju (u vidu prezentacije) o redovnoj godišnjoj procjeni primjerenosti članova Nadzornog odbora.

Formatted: Justified

6. Podnošenje procjene

Nakon što se izvrši procjena primjerenosti člana Nadzornog odbora (za člana Nadzornog odbora nakon imenovanja na Skupštini akcionara), ista će na propisanom formularu (prilog 4) biti dostavljena Centralnoj banci od strane Generalnog sekretarijata.

7. Postupak procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke od strane NLB d.d.

Osim Banke, koja sprovodi postupak procjene primjerenosti članova organa upravljanja u skladu sa lokalnom regulativom, u slučaju novog imenovanja na mjesto u organu upravljanja u Banci, postupak procjene primjerenosti sprovodi i NLB d.d., koja može zatražiti od Banke da da mišljenje o kandidatu. Procjenu primjerenosti vrši NLB d.d. i kada se obnovi mandat za istu funkciju, ili u slučaju promjene postojeće glavne funkcije. U svim ovim slučajevima, član će biti obaviješten o rezultatu procjene.

Ako član organa upravljanja Banke preuzme novu dodatnu funkciju izvan NLB Grupe, Banka će biti zadužena za pripremu procjene primjerenosti; isto važi i ako se pojave nove činjenice i okolnosti u vezi s postojećim članom (npr. pojavljivanje medijskih publikacija, javljanje nosilaca u internoj istrazi, itd.) ili kada lokalni propisi zahtijevaju procjenu podobnosti.

Izrada procjene primjerenosti (F&P).	NLB d.d.	Banka	Vrsta procjene	
Članovi Upravnog/Nadzornog odbora Banke				
novi mandat	R	Q	I	početna
produženje mandata za istu funkciju	R	Q	I	ponovljena
promjena postojeće (glavne) funkcije	R	Q	I	početna
preuzima se dodatna funkcija ili se mijenja dodatna funkcija (pored postojeće funkcije kasnije preuzimaju dodatnu funkciju u NLB ili u NLB Grupi)	R	I		djelimična
preuzima se dodatna funkcija izvan NLB Grupe ili se mijenja dodatna funkcija izvan NLB Grupe (pored postojeće funkcije kasnije preuzimaju dodatnu funkciju izvan NLB Grupe)	I	R		djelimična
nove činjenice i okolnosti u vezi sa licem za koje je već napravljena procjena podobnosti (npr. pojavljivanje medijskih izvještaja, pojava nosioca u internoj istrazi, itd.)	I	R		djelimična
lokalna procjena podobnosti (sve situacije, kada to zahtijevaju lokalni propisi)	I	R		početna
Lokalna procjena primjerenosti u skladu sa lokalnom regulativom	I	R		Početna Ponovljena Djelimična

R-Odgovorna	Odgovorno lice/odjeljenje je odgovorno za cjelokupnu procjenu.
Q-Upit	Upit označava primaoca zahtjeva za bilo kojom informacijom od lica/odjeljenja odgovornog za procjenu. Primalac upita daje odgovornom licu/odjeljenju sve informacije koje bi mogle uticati na procjenu.
I-Informisana	Lice/odjeljenje odgovorno za izradu procjene obavještava o rezultatu.

8. Prelazne i završne odredbe

Ovaj interni akt stupa na snagu osmog dana od objavljivanja na internom portalu, a nakon usvajanja od strane Skupštine akcionara Banke, koja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama (član 41, stav 1, tačka 4) uvaja i sprovodi predmetnu Politiku.

Stupanjem na snagu ove Politike prestaje da vazi Politika za procjenu primjerenosti članova Nadzornog i Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica 1. Izdanje, septembar 2025.

Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja je ovlašten za samostalno ažuriranje sadržaja upitnika koji su prilog ovog dokumenta, uzimajući u obzir obavezu Banke da osigura poštovanje važećih propisa i upitnika propisanih od strane Centralne banke Crne Gore.

9. Referentni dokumenti

- Statut NLB Banke AD Podgorica,
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o kreditnim institucijama;
- Odluka Centralne banke Crne Gore o bližim uslovima za izbor i imenovanje članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija u kreditnoj instituciji;

10. Izjava administratora internog akta o usklađivanju i odobravanju internog akta

"Administrator internog akta ovim osigurava da interni akt bude dostavljen na uvid, usklađivanje i odobrenje svim organizacionim jedinicama u Banci koje su pogođene predloženim internim aktom ili njegovim izmjenama i dopunama, te ga odobrava. Interni akt je usklađen s njima na način da njegov sadržaj bude jasan, u skladu s drugim internim aktima Banke i da nije u suprotnosti sa drugim internim aktima Banke."

11. Prilozi

Prilog 1: Upitnik za članove organa upravljanja

Prilog 2: Izjava o istinitosti i potpunosti dostavljenih informacija

Prilog 3: Izjava za kandidata za člana Nadzornog odbora, predsjednika ili člana Upravnog odbora Kreditne institucije

Prilog 4: Rezultati procjene uslova primjerenosti člana Nadzornog odbora, predsjednika ili člana Upravnog odbora Kreditne institucije

Prilog 5: Izjava kandidata za člana UO o činjenicama i okolnostima koje bi mogle uticati na poslednju procjenu

11. Prilozi

Prilog 1: Upitnik za članove organa upravljanja

Prilog 2: Izjava o postojanju novih činjenica i okolnosti koje bi mogle uticati na procjenu primjerenosti

Prilog 3: Obrazac procjene uslova primjerenosti propisan od strane regulatora Prilog

4: Obrazac za procjenu kolektivne primjerenosti

Priprema i pregled

Ime i prezime	Priprema /pregled
Svetlana Rajković Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja	Priprema i pregled
Aleksandra Mihajlova Sektor za upravljanje ljudski resursima i organizacijom	Pregled
<u>Milica Popović</u> <u>Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja</u>	<u>Priprema</u>

Interno

Dokument usvaja Skupština akcionara NLB Banke AD Podgorica:
Podgorica, ~~septembar~~ 2025~~6~~. godine

Predsjedavajući Skupštine

Prilog 1: Upitnik za članove organa upravljanja

Commented [MP31]: Prilozi dostavljeni posebno.
Nakon usaglašavanja ćemo ih dodati u tekst Politike.

**Prilog 2: ~~Izjava o istinitosti i potpunosti dostavljenih informacija~~ Izjava o postojanju novih
činjenica i okolnosti koje bi mogle uticati na procjenu primjerenosti**

**Prilog 3 - Izjava za kandidata za člana Nadzornog odbora, predsjednika ili člana Upravnog
odbora Kreditne institucije**

**Prilog 4 3: -Rezultati procjene uslova primjerenosti člana Nadzornog odbora, predsjednika ili
člana Upravnog odbora Kreditne institucije**

**Prilog 5 – Izjava kandidata za člana NO o činjenicama i okolnostima koje bi mogle uticati na
poslednju procjenu**
Obazac procjene uslova primjerenosti propisan od strane regulatora

Formatted: Font: Bold

Formatted: Normal, Indent: Left: 0"

Formatted: Heading 3, Indent: Left: -0", First line: 0",
Right: 0", Line spacing: single